

Postanowienie z dnia 6 marca 2007 r.

I PK 326/06

Brak jest podstaw zawieszenia postępowania kasacyjnego, jeżeli pracownik zmarł po wydaniu prawomocnego wyroku przywracającego go do pracy, a pracodawca tylko z tej przyczyny cofnął skargę kasacyjną.

Przewodniczący SSN Roman Kuczyński, Sędziowie SN: Katarzyna Gonera (sprawozdawca), Beata Gudowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 6 marca 2007 r. sprawy z powództwa Jana W. przeciwko Przedsiębiorstwu Komunikacji Samochodowej SA w B.Z. o przywrócenie do pracy, na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach z dnia 22 września 2006 r. [...]

u m o r z y ł postępowania kasacyjne.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy w Kielcach wyrokiem z 22 września 2006 r. [...] zmienił w całości wyrok Sąd Rejonowego-Sądu Pracy w Busku Zdroju z 7 kwietnia 2006 r. [...], oddalający powództwo, w ten sposób, że przywrócił powoda Jana W. do pracy w pozwanym Przedsiębiorstwie Komunikacji Samochodowej B.Z. na dotychczasowych warunkach pracy i płacy.

Od powyższego wyroku skargę kasacyjną wniosła strona pozwana, domagając się zmiany zaskarżonego orzeczenia i oddalenia apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego. Już po wniesieniu skargi kasacyjnej pełnomocnik strony pozwanej cofnął skargę kasacyjną w związku ze śmiercią powoda.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kodeks postępowania cywilnego nie zawiera wyraźnego przepisu przewidującego rozstrzygnięcie na wypadek cofnięcia skargi kasacyjnej, stwierdzając jedynie, w art. 398²¹ k.p.c., że skargę kasacyjną może cofnąć także sama strona, co oznacza, że w zakresie tej czynności procesowej nie obowiązuje przymus adwokacko-radcowski (wynikający z art. 87¹ k.p.c.). Jednocześnie jednak w tym samym art. 398²¹ Kodeks postępowania cywilnego odsyła do odpowiedniego stosowania do postępowania przed Sądem Najwyższym przepisów o apelacji. Z art. 391 § 2 k.p.c. - dotyczącego apelacji - wynika, że w razie cofnięcia apelacji sąd drugiej instancji umarza postępowanie apelacyjne i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu, a gdy cofnięcie apelacji nastąpiło przed sądem pierwszej instancji, postępowanie umarza sąd pierwszej instancji.

Przepis art. 391 § 2 k.p.c. dotyczący postępowania apelacyjnego (a pośrednio także postępowania zażaleniowego i kasacyjnego) jest odpowiednikiem art. 355 k.p.c. regulującego umorzenie postępowania przed sądem pierwszej instancji. Według art. 355 § 1 k.p.c. podstawa do umorzenia postępowania istnieje wtedy, gdy powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub gdy wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne, z tym że gdy cofnięcie pozwu nastąpiło w piśmie procesowym, umorzenie postępowania może nastąpić na posiedzeniu niejawnym. Cofnięcie pozwu nie jest jedyną czynnością strony, która sprawia, że wydanie wyroku staje się bezprzedmiotowe. Zbędne jest bowiem wydanie wyroku także wtedy, gdy strona cofnęła środek odwoławczy (np. apelację lub zażalenie) albo środek zaskarżenia (np. skargę kasacyjną). W takiej sytuacji również istnieje podstawa do umorzenia postępowania, gdyż postępowanie, które miałyby się toczyć wskutek wniesienia środka odwoławczego lub środka zaskarżenia, jest bezprzedmiotowe.

Ocena skutków cofnięcia skargi kasacyjnej w sprawie z zakresu prawa pracy, do której należałoby stosować przepisy odrębne o postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w tym art. 469 k.p.c., dokonywana jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego z uwzględnieniem szczególnego, nadzwyczajnego charakteru skargi kasacyjnej jako środka zaskarżenia przysługującego od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie. Z tego szczególnego charakteru skargi kasacyjnej wynika, że cofnięcie jej nie podlega kontroli Sądu Najwyższego według kryteriów przewidzianych w art. 469 k.p.c. W konsekwencji Sąd Najwyższy nie ocenia dopuszczalności cofnięcia skargi kasacyjnej w sprawie z zakresu prawa pracy pod kątem przesłanek określonych w art. 469 k.p.c.

oraz odpowiednio stosowanego art. 203 § 4 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 k.p.c. Cofnięcie skargi kasacyjnej przez skarżącego prowadzi do umorzenia postępowania kasacyjnego. Zgodnie z art. 391 § 2 k.p.c., znajdującym odpowiednie zastosowanie w postępowaniu przed Sądem Najwyższym z mocy art. 398²¹ k.p.c., w razie cofnięcia skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy umarza postępowanie kasacyjne. Skuteczność cofnięcia skargi kasacyjnej nie jest przy tym uzależniona od zgody strony przeciwnej na dokonanie tej czynności procesowej, inaczej niż to ma miejsce przy cofnięciu pozwu (art. 203 § 1 k.p.c.).

Strona pozwana cofnęła skargę kasacyjną od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego, przywracającego pracownika do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy, w związku ze śmiercią powoda. Śmierć pracownika przywróconego do pracy prawomocnym wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną (gdy śmierć nastąpiła już po wydaniu tego wyroku, a nawet jego zaskarżeniu) nie stanowi przeszkody do umorzenia postępowania kasacyjnego w związku z cofnięciem skargi kasacyjnej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się (por. postanowienie z 17 stycznia 2006 r., I PK 143/05), że w razie śmierci pracownika, który wystąpił z roszczeniem o przywrócenie do pracy na podstawie art. 45 § 1 k. p. bądź art. 56 § 1 k. p., a następnie zmarł w toku tego postępowania, sąd pracy - ze względu na niemożliwość uwzględnienia takiego żądania - orzeka o odszkodowaniu na rzecz następców prawnych lub spadkobierców, którzy zgłosili udział w postępowaniu (art. 45 § 1 lub art. 56 § 2 k. p. w związku z art. 63¹ § 2 k. p.). Stan faktyczny rozpoznawanej sprawy jest jednak inny - pracownik zmarł już po wydaniu prawomocnego wyroku przywracającego go do pracy, w toku postępowania kasacyjnego. Brak jest podstaw do zawieszenia postępowania kasacyjnego na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. w celu umożliwienia przystąpienia do postępowania kasacyjnego spadkobiercom zmarłego pracownika, prawomocnie przywróconego do pracy, w sytuacji gdy pracodawca cofnął skargę kasacyjną wniesioną od wyroku przywracającego go do pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy umorzył postępowanie kasacyjne na podstawie art. 391 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

=====